

ACC. N:R M. 13378: 1-3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Skåne Upptecknare: Pär G. Persson, Jönstorp
Härad: Luggude Berättare: " "
Socken: Jönstorp Berättarens yrke: f. d. lantbr.
Uppteckningsår: 1954 Född år 1884 i Jönstorp

Majstäng, majträd och lövhyddor. s. 1-3. Lu F 46.

Bif. M.13378.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

L U N D .

LUF 46.

- =====
- 1) Brukade man klä majstång i Eder hemtrakt?
 - 2) Vet Ni om seden att klä majstång blivit införd så sent att någon kan erinra sig när det skedde?
 - 3) Hade man en annan benämning än majstång (menträd el. dyl.)
 - 4) Användes samma majstång år f. år eller hämtades ny från skogen varje midsommar? Hämtades den från allmänningen el. från någon speciell äga i byn.
 - 5) Vilket trädslag skulle den vara av?
 - 6) Tävlade byarna om att ha den högsta stängen? Vilken fördel innebar det i så fall att ha den högsta?
 - 7) Grävdes trädet upp med roten. I så fall varför? Eller höggs och sågades det omkull. Hur transporterades trädet hem? Kvistades det i skogen? Varför?
 - 8) Berätta utförligt hur majstången såg ut och hur det gick till att kläda den.
 - 9) Hur förfor man vid resandet av stängen?
 - 10) Hur länge fick klädseln sitta kvar? Vad gjorde man med stängen då klädseln var borttagen? Förvarades den till nästa år
 - 11) Förekom det att byarna stulo varandras majstänger eller prydnader på densamma?
 - 12) Har man majstång fortfarande? Om inte när och varför har bruket upphört?
 - 13) Har majstångsresandet mött motstånd från prästerskapet eller religiösa sammanslutningar?
Har majstångsresandet varit belagt med böter?
 - 14) Känner Ni till att man rest majstänger i någon stad? I så fall vilken? Kan någon erinra sig när saken infördes eller är den gammal tradition? Beskriv så utförligt som möjligt denna stadsmajstång med ledning av föregående frågor.
 - 15) Har man haft majträd (ett med undantag av toppen kvistat träd, el. dyl.) I så fall vid vilka tillfällen. Höggs det ned först eller kvistades det där det växte?
 - 16) Lövade man allmänt vid midsommar? I så fall var och i vad syfte, prydnads-, magiskt el. dyl.?
 - 17) Känner Ni till om man vid 1 maj, midsommar eller någon annan högtid byggt lovhyddor? Varför? Är seden gammal på Eder ort?
 - 18) Restes majstång vid varje gård eller endast vid herrgårdar, bruk el. dyl.?
 - 19) Reste man majstång endast i prydnadssyfte, eller anlade man andra synpunkter på den?

1. Det har alltid varit brukligt i min hem-
trakt att hålla en majstäng till midsommarafton.
2. De äldsta människor jag vet kan tala om detta
gamla bruk.
3. Något annat namn för majstäng vet jag ej.
4. Om samma majstäng användes år från år
från jag ej. Ett till majstäng lämpligt träd
kunde tagas västan var som helst. I skogbygden
var ju ett sådant lätt attkomligt.
5. Frädelaget till en majstäng kvißades av vilket
slag det var. En gran eller tall var ju de bästa.
6. Någon tävlan i höjden på majstängerna tror
jag ej på. De majstänger jag sett har varit av rö-
gnubunda lika höjd.
7. Frädet grävdes ej upp med roten. Det huggs
eller sågades ned. Frädet kördes ^{hem} om det stod
långt ifrån, var det grönt var det ju färdigt. Det
kvißades i skogen. En furraka kunde bäras hem.

8. Ett tvärtråd vitt på översta tredjedelen fastspj-
kades. När detta andra gång rep upp till toppen
av stängen. Sedan stängen restes kläddes den
med hvirruskur och blommor av allade slag järnte-
bjärt färgat silkepapper.
9. Vid resandet av stängen grävdes ett hål i jorden
och i detta infördes störande med. I detta ar-
bete deltog de som klädde stängen.
10. Både stång och klädsel kunde bestå som prydnad
mycket länge. Harste någon majstång förvara-
des till ett kommande år. Men försligen blev den till
kappad.
11. Att någon majstång eller prydnad till den
samma heligt feststilen vet jag ej om.
12. Majstänger användes fortfarande och detta bruk
kommer försligen ej att upphöra. Alla både unga
och gamla deltog i upprättandet av majstängen
och även i lek och dans, isynnerhet midnattsmassan.

13. Något instånd från prästerskapet eller religi-
ösa sammanslutningar har jag ej hört uttala
eller kan tro på. Ej heller några böter.
14. Serne i någon stad har jag ej sett någon maj-
stäng, men väl i utkanterna av någon sådan.
15. Något majträd har jag ej hört uttala.
16. Stundom lovades det på trappräck och verandor,
även inne i rummen kunde — i flera darr-
salar — lövning verkställas, men endast i pry-
dnadssyfte.
17. Några lövhyddor känner jag ej till. Troligen är
det en sed som förekommer mest upptällandet.
18. Det var ej vid alla gårdar som majstänger hel-
les. Ungdomen har sina vissa samlingställen
under vackra sumpmarkväxlar och där uppre-
st oftast en majstäng till midsommarafton.
19. Det var ej endast i prydnadssyfte en majstäng
restes, även var det lekar och dans matten i grum.
- 3.